

J.C. Philpot in zijn verhandelingen over de Doop

J.C. Philpot over de heilige menselijke natuur van de Zaligmaker

overgenomen uit: 'En dit is het eeuwige leven' hfst. 6+7

.....

Door de doop van de Heilige Geest – waarvan de doop met water een beeld en symbool is – worden we in Jezus Christus gedoopt en in Zijn dood in het bijzonder, Rom. 6:3. Door Zijn bloedvergieten en dood vervulde Hij de wet, droeg de vloek, en zo heeft Hij uitgewist 'het handschrift dat tegen ons was, hetzelfde aan het kruis genageld hebbende' Kol. 2:14.

....

Welnu, daar het de Heilige Geest belooft ons in te leiden in een bevindelijke kennis van de Heere Jezus en ons een mate van vereniging en gemeenschap schenkt met Zijn heilige Majesteit, leidt Hij ons in een verbond met Hem in Zijn lijden, dood en opstanding. Dit is het waarvan de apostel zegt dat het gesymboliseerd wordt door de verordening van de doop als een gevestigd beeld en een vaste afbeelding van de doop van de Heilige Geest. 'Of weet gij niet, dat zovelen als wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wij in Zijn dood gedoopt zijn? Wij zijn dan met Hem begraven door den doop in den dood, opdat gelijkerwijs Christus uit de doden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, alzo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden. Want indien wij met Hem één plant geworden zijn in de gelijkmaking Zijns doods, zo zullen wij het ook zijn in de gelijkmaking Zijner opstanding' (Rom. 6:3-5). De verordening van de doop wordt zo voorgesteld als beeld van die hogere, heiligere en geestelijkere doop, waardoor in levende bevinding gelovigen één gemaakt worden met Christus in Zijn dood, begravenis en opstanding. En hier wordt Zijn mensheid echt gezien in Zijn bijzondere deugd en onderscheidende heerlijkheid, want het is alleen als 'leden Zijns lichaams, van Zijn vlees en van Zijn benen' (Ef. 6:30). Dit is het fundament van de vereniging dat zij gedoopt zijn in deze geestelijke gemeenschap met Hem.

Dit deel van ons onderwerp echter moet verder worden opengelegd. De Kerk heeft dan een mystieke maar niet minder wezenlijke vereniging met Christus, vanwege het feit dat Hij het vlees en bloed der kinderen verenigd heeft met Zijn eigen Goddelijke Persoon. Krachtens deze vereniging met Hem, als lidmaten met het Hoofd, deelde zij met Hem in alles wat Hij deed en waarin Hij voor haar leed. Deze persoonsvereniging hebben alle uitverkorenen, zelfs zij die nog onbekeerd of ongebornen zijn. Deze vereniging geeft daarom niet van zichzelf gemeenschap, hoewel het er het fundament van is. Een ander soort vereniging dan is noodzakelijk, die bijzonder is voor de wedergeborenen, en die zij hebben naar de precieze afmeting van hun aandeel van de Geest van Christus, want 'indien iemand de Geest van Christus niet heeft, Hij is niet van Hem', dat is door innerlijke of uiterlijke openbaring. Door deelgenoten gemaakt te zijn van de Geest van Christus hebben de leden van Zijn symbolische lichaam een levende vereniging met Hem, want 'die de Heere aanhangt, is één geest met Hem' (1 Kor. 6:17). Door alzo gedoopt te zijn door de Heilige Geest zijn ze eensgeestes gemaakt met de Heere en hebben zo een gemeenschap met Hem in Zijn lijden, dood en opstanding. Zoals Hij stierf onder de vloek der wet en de schuld en last van de zonde, ja, de dood stierf aan de wet en de zonde, door de dood bevrijd zijnde van de vloek der wet en de straf der zonde, zo sterft de gelovige onder de vloek van de wet en de last van schuld en zonde in zijn geweten. En ja,

krachtens zijn vereniging met Christus als lidmaat van Zijn lichaam en van de gemeenschap met Hem door de doop door Zijn Geest, sterft ook hij aan de wet en aan de zonde en hoeft de straf van de ene niet meer te ondergaan, of te leven in de macht van de ander. Hoewel hij echter aldus verlost is, nochtans wordt hij tot het eind van zijn dagen, terwijl hij treurend en gebukt gaat onder de zonde en lijdt onder de verbergingen van Gods aangezicht, door satan verzocht en aangevallen, gehaat en vervolgd door de wereld, vaak in de steek gelaten door volgelingen en vrienden, gekruisigd met Christus en heeft omgang met Hem in Zijn lijden en dood. Zijn leed, zijn beproevingen, zijn verzoeken, zijn lijden, alles gelouterd voor het welzijn van zijn ziel, leiden hem tot het kruis van Zijn lijdende Heere, om leven te verkrijgen uit Zijn dood, vergeving en vrede door Zijn verzoenend bloed, rechtvaardigheid uit Zijn Goddelijke gehoorzaamheid en overgave aan Gods wil uit Zijn heilig voorbeeld. Hier is de wereld hem gekruisigd en hij de wereld (Gal. 6:14), hier de zonde gedood (Rom. 6:6; 8:13) en de heersende macht ervan onttroond (Rom. 6:12), de oude mens gekruisigd en afgelegd (Rom. 6:6; Ef. 4:22) en de nieuwe mens aangedaan. Zo heeft de door de hemel onderwezen gelovige een geestelijke vereniging met zijn lijdende en stervende Heere, zo lijdt en sterft hij met Hem en door dit deelgenootschap aan Zijn lijden en sterven wordt hij hier op aarde gelijkvormig gemaakt aan Zijn lijdende beeld (Rom. 8:17,29; 2 Tim. 2:12) en aan Zijn dood (Filip. 3:10).

Dit is niet slechts een leerstelling, een artikel van een zuivere geloofsbelijdenis, maar een levensfontein voor de ziel van iedere gelovige naar de mate van de Geest waardoor hij is gedoopt in de dood van Jezus. Maar meestal is het alleen door een lange reeks van droefenissen, verliezen, teleurstellingen, kwellingen, ziekten, pijnen van lichaam en ziel, hete vuurproeven, diepe wateren, als geheiligd door de Heilige Geest voor het voordeel van Zijn ziel, dat het kind van God in dit deel van christelijke bevinding komt.

Deze dingen zijn werkelijk de dood voor het vlees, en zijn daar ook voor bedoeld, opdat het gekruisigd en gedood zal worden; het zijn doodslagen voor ieder plan van aardse vreugde, werelds geluk, alsmede voor alle wettische hoop en farizeïsche gerechtigheid; zij zijn echter de hand van de Geest, het leven van de gelovige ziel. Want 'bij deze dingen leeft men en in dit alles is het leven van mijn geest' (Jes. 38:16). Kruisiging is een lange, pijnlijke, trage dood. De natuur sterft moeilijk en worstelt, maar worstelt tevergeefs tegen de vastberaden, gezegende hand die hem aan het kruis van Jezus Christus nagelt. Maar genade Hem Die daar leed en bloedde meer en meer aanhangend, put leven en kracht uit Zijn bloed en liefde. Deze ervaring deed de apostel zeggen: 'Altijd de doding van den Heere Jezus in het lichaam omdragende, opdat ook het leven van Jezus in ons lichaam zou geopenbaard worden. Want wij die leven, worden altijd in den dood overgegeven om Jezus' wil, opdat ook het leven van Jezus in ons sterfelijke vlees zou geopenbaard worden' (2 Kor. 4:10,11). Hier lag het geheim van al zijn. kracht, al zijn heiligheid, al zijn geluk. Deze innerlijke bevinding van de kracht en zegening van het kruis zette hem aan met standvastige en heilige beslotenheid niets te weten onder de mensen dan Jezus Christus en Dien gekruisigd. Dit deed hem zeggen als de voornaamste toets die de verlorenen en de verlostten onderscheidt: 'Want het woord des kruises is wel dengenen die verloren gaan dwaasheid, maar ons die behouden worden is het een kracht Gods' (1 Kor. 1:18).

Want dit was niet alleen de ervaring van Paulus, een verborgen geheim waarvan alleen hij door genade gelukkige deelgenoot gemaakt was. Allen die door dezelfde Geest onderwezen worden en dezelfde vereniging en gemeenschap met de gekruisigde Heere hebben, hetzij

Jood of Griek, weten dat Hij de kracht Gods en de wijsheid Gods is. We lezen van de gelovigen dat zij zijn 'eikebomen der gerechtigheid, een planting des Heeren, opdat Hij verheerlijkt worde' (Jes. 61:3). Deze planting is een geplant worden in Christus om die vereniging en gemeenschap met Hem te hebben, zoals de levende ranken met de wijnstok. De apostel zegt daarom dat ze 'met Hem één plant geworden zijn in de gelijkmaking Zijns doods' (Rom. 6:5). Wat de wijnstok is, dat zijn de ranken. Waar de wijnstok is, daar zullen de ranken zijn. De wijnstok lag eens verslagen ter aarde; de ranken eveneens. De wijnstok rees van de aarde op naar de hemel, de ranken rijzen mee omhoog. Zoals dan een in goede aarde geplante boom van de sappen daarvan drinkt, of eerder als een geënte loot zo vergroeid raakt met de moederstam dat deze er één mee wordt, niet alleen in uiterlijke kracht en stabiliteit van een eenheid, maar er zo één mee is dat deze er geneeskraft, sap en vruchtbaarheid uit put, zo put de ware gelovige, geplant zijnde in gelijkmaking van de dood van Christus, uit Zijn volheid voorraden van genade en kracht.

.....

*****

J.C. Philpot over: Waren Christus' discipelen gedoopt?

Artikel in The Gospel Standard behorend bij het artikel 'Het gesloten Avondmaal'

overgenomen uit 'Nagelaten Brokken deel 4'

Voorwoord

Naar ik heb begrepen, is het de wens van velen dat er een herdruk verschijnt in een geschiktere vorm van de brieven die ik, inmiddels ongeveer twee jaar geleden, aan de 'Gospel Standard' schreef over het onderwerp 'Het gesloten avondmaal', en in antwoord op de vraag: 'Waren Christus' discipelen gedoopt?'

Met het inwilligen van dit verzoek wens ik geen ander belang te dienen dan dat van de waarheid. Die kan nooit te wijd verspreid worden, of men haar ontvangen wil of niet; God zal in beide gevallen verheerlijkt worden – wanneer men naar haar luistert en wanneer men haar naast zich neerlegt.

Ik beschouw de leer van het gesloten avondmaal niet als van fundamenteel belang, noch van die aard dat zij op één lijn gesteld zou moeten worden met de Goddelijke waarheden van de bevindelijke kennis waarin de Heilige Geest allen leidt, die deel uitmaken van het levende volk van God. Maar al is een leer niet van wezenlijk belang, dan betekent dat nog niet dat zij onbelangrijk is. De Heere Zelf heeft dit met zulke treffende woorden bevestigd toen Hij zei: 'Zo wie dan één van deze minste geboden zal ontbonden en de mensen alzo zal geleerd hebben, die zal de minste genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen' (Matth.5:19). Een gehoorzaam kind zegt niet: 'Welk van de geboden van mijn hemelse Vader zou ik mogen overtreden?', maar: 'Laat mijn hart oprecht zijn tot Uw inzettingen, opdat ik niet beschaamd worde' (Ps.119:80); 'HEERE, Gij hebt geboden, dat men Uw bevelen zeer bewaren zal; och, dat mijn wegen gericht werden om Uw inzettingen te bewaren!' (Ps.119:4,5)

Ik zou mijn lezers willen vragen om tijdens het lezen van de brief over het gesloten avondmaal, alleen de aandacht te richten op wat ik naar voren heb gebracht vanuit de Schrift. Als het gesloten avondmaal overeenkomstig het bevel van Christus en de praktijk der apostelen is, zijn geen tegenargumenten, afgeleid uit andere bronnen, geoorloofd. Want wanneer wij

argumenten gaan verheffen boven het getuigenis van God in Zijn Woord, dan verwerpen wij de Goddelijke openbaring, dan ontkennen we dat de Schrift een volmaakt richtsnoer voor leer en leven is, dan keren we het onderwijs van de Heilige Geest de nek toe, en we openen de deur om allerlei dwaling binnen te halen. Als de doop der gelovigen een inzetting Gods is, dan staat die onder Zijn gezag. Die mag niet afgezwakt worden als onnodig, en nog minder minachtend worden verworpen. Ook kan een kind van God zich niet veilig verschuilen achter de namen van grote en goede mensen die zich aan deze inzetting niet onderworpen hebben. Hoe hoog zij ook geacht mogen worden vanwege hun werken, zij zijn onze Heere niet; zij stierven niet voor onze zonden, noch stonden zij op uit de dood om ons vrij te spreken. Zij waren slechts mensen, feilbare mensen, in vele dingen zondigende, ofschoon geliefden van God en gezegend in hun werk. Als het principe en de praktijk van de door de apostelen gestichte kerken, niet die van het gesloten avondmaal was, laat dat dan onmiddellijk afgeschaft worden. Maar als, zoals ik vast en zeker geloof en zoals ik denk te hebben bewezen op de volgende bladzijden, de door de Heilige Geest gestichte kerken meteen na de Pinksterdag, gemeenten met een gesloten avondmaal waren, dan zijn zij die dit bevel verwerpen, schuldig aan ongehoorzaamheid. Ik ga bij deze vraag geheel uit van het Schriftuurlijk gebod en de Schriftuurlijke praktijk. Laat de praktijk van het gesloten avondmaal staan of vallen door het onfeilbare Woord van God.

In het laatste gedeelte van mijn eerste brief heb ik een aantal praktische gevolgen genoemd die het open avondmaal teweeg kan brengen. Sommigen hebben dit mijn 'vleselijke conclusies' genoemd. Ik denk dat zij mijn bedoeling verkeerd begrepen hebben. Mijn doel was: ten eerste, het omverwerpen van een veelvoorkomend argument voor het houden van een 'open avondmaal', namelijk dat het de onderlinge christelijke gemeenschap zou bevorderen. En ten tweede, het laten zien dat het daarentegen de verdeeldheid juist bevordert door tegenstrijdige beginselen voortdurend met elkaar te confronteren.

Ik ben weinig bekend met gemengde Baptistengemeenten, daar het een bekend gegeven is dat zij zeer zelden kerken der waarheid zijn en ik kan daarom niet zeggen dat ik ooit persoonlijk getuige ben geweest van zulke voorbeelden als ik naar voren heb gebracht. Maar als de gevolgen zoals ik die verwacht niet voortdurend plaatsvinden, dan is dat doordat er een wederzijds compromis van principes is; en doordat er van de kant van de Baptisten een offer der waarheid op het altaar van bedrieglijke verdraagzaamheid, of, zoals in veel gevallen gevreesd moet worden, op het altaar van wereldse redmiddelen gebracht wordt. De voorganger van een gemengde Baptistengemeente kan de inzetting van de volwassendoop niet lang handhaven. Als kerklidmaatschap verworven kan worden zonder de volwassendoop zal het lidmaatschap niet vaak aan de doop onderworpen worden. Zodat voorganger en gemeente ten slotte stilzwijgend besluiten het maar helemaal achterwege te laten. En in deze neergaande lijn van aanvankelijk schaarse betrachtting en dan een totaal negeren van de doop der gelovigen zal men uiteindelijk deze plechtige inzetting van de gezegende Heiland openlijk ontkennen.

Het is goed bij de Schriftuurlijke praktijk te blijven, opdat het begin van de dwaling niet is het 'begin des krakeels gelijk een die het water opening geeft' (Spr.17:14). Zij die de dam afbreken, zouden niet alleen het badwater droog kunnen leggen, maar ze zouden meegekleurd kunnen worden door de stroom naar het land der ongehoorzaamheid.

Ik weet uit pijnlijke ervaring dat er een diepgewortelde vijandschap in de vleselijke geest is tegen de ordinanties van des Heeren huis. Alleen al het zien van de gedekte tafel voor het avondmaal des Heeren heeft mij soms vervuld met de vreselijkste opstand. Daarom weet ik wat de wortel van de tegenstanders van de doop der gelovigen is; en ik geloof dat de vijand-

schap ertegen, hoewel kunstig bedekt met voorwendsels van geestelijkheid, diep in het boze hart des mensen ligt. Wij hebben geen ander bewijs hiervoor nodig dan de minachtende woorden als ‘waterhonden’, en dergelijke, waarmee ik mijn bladzijden niet wil bevleken, die de Baptisten opgeplakt werden. Maar ik zou willen dat zij die deze Goddelijke inzet op die manier beledigen, bedenken dat dezelfde woorden van toepassing zijn op de gezegende Heiland toen Hij ondergedompeld werd in de Jordaan; en dat zij met hun minachtende zinspeling op ‘het water’ verachten dat wat het teken was van het lijden van Jezus, toen al de golven en baren van Gods toorn over Zijn hoofd gingen. Als zij niet kunnen zien, of ziende zich niet kunnen onderwerpen aan deze inzet, laat hen ervoor oppassen minachtend hierover te spreken, opdat hun wrevel niet valt op de Heere des levens en der heerlijkheid. ‘Zo dan die dit verwerpt, die verwerpt geen mens, maar God.’

15 juni 1842 J.C.P.

Waren Christus' discipelen gedoopt?

Aan de redacteuren van de ‘Gospel Standard’, Geachte heren, ‘Een trouwe lezer van de Gospel Standard’, wiens brief door u is geplaatst in uw laatste nummer, vraagt mij vanuit de Schrift aan te tonen waar of in welke periode, de naaste discipelen van Christus werden gedoopt.

Daar uw onbekende schrijver meer schrijft in de lijn van een geïnteresseerde dan van een twistzoeker, en daar zijn eerste bezwaar nogal eens voorkomt onder de tegenstanders van het gesloten avondmaal, voel ik mij geroepen deze vraag te beantwoorden als u zich hiervoor een hoekje in uw blad kunt veroorloven zonder een nuttiger en interessanter onderwerp te kort te doen. U weet dat ik geen twistpunten zoek noch er vrijwillig op in ga, maar dat ik, uitgedaagd om mijn principes te verdedigen geen andere mogelijkheid had dan of die principes te handhaven of ervan beschuldigd te worden deze niet te kunnen of te durven handhaven. Eenmaal in een geschilpunt zijnde, hoop ik, in de Naam en kracht des Heeren, door te gaan zonder terug te deinzen, hoewel mijn laffe vlees ervoor huivert vele geliefde vrienden en hooggeachte hoorders die het hierin niet met mij eens kunnen zijn, te beledigen. Echter, zoals ik vanaf de eerste dag dat het de Heere behaagde mijn ogen te openen, gedwongen ben te strijden voor de waarheid te midden van vele innerlijke conflicten en uiterlijke offers, zo moet ik nog steeds doorgaan te verdedigen wat in mijn consciëntie is verzegeld als de waarheid, zelfs met het risico mijn geliefde en gewaardeerde vrienden te kwetsen. Ik heb me tegen de doop der gelovigen verzet zoals velen, en met meer reden dan velen, aangezien het in mijn belang was voort te gaan zoals ik opgevoed was als kinderbeprenkeler; maar sinds de tijd dat God mij een consciëntie gaf, ben ik niet in staat geweest deze scherpe waarheid te weerstaan, maar te midden van al mijn verzet werd ik gedwongen er vroeg of laat voor te vallen en mij eraan te onderwerpen.

Zonder verdere uitweiding zal ik nu vervolgen de vraag (van een trouwe lezer) ‘wanneer Christus' discipelen gedoopt werden’, te beantwoorden.

1) Graag zou ik vooraf het volgende op willen merken: Als de stroom van de analogie er sterk op wijst dat een bepaalde gebeurtenis heeft plaatsgevonden, is er geen reden om aan te nemen dat die gebeurtenis niet heeft plaatsgevonden vanwege het ontbreken van enige vermelding daarvan. Ik zal mijn bedoeling met een paar voorbeelden illustreren: De Schrift vertelt ons bijvoorbeeld, dat vrouwen lid zijn van de gemeenten, zoals we lezen in Romeinen 16:1, dat ‘Febe een dienaar was (letterlijk een ‘diakones’) van de gemeente, die te Kenchreeën is.’ (Zie ook 1 Kor.11:5-16;14:34,35). Maar de Schrift zwijgt over het deelnemen

van vrouwen aan des Heeren avondmaal. Betekent deze weglating dat zij er geen deel aan namen? Heeft een gemeente ooit op grond van deze weglating vrouwen aan het avondmaal geweigerd? Maar waarom is aan deze weglating zo weinig betekenis gehecht? Eenvoudigweg vanwege de stroom van de analogie (of met andere woorden: het gewicht van stilzwijgend bewijs) die er zo sterk op wijst dat ook vrouwen, indien zij lid zijn van de gemeente, recht hebben op deze inzet, zodat wij geloven dat het de praktijk van de apostelen was hun het brood en de wijn te geven, hoewel het niet bepaald genoemd wordt dat dit gebeurde. Dus veronderstel dat de doop van de discipelen in de Schrift niet genoemd wordt (wat ik overigens niet geloof), als de stroom van de analogie er zeer sterk op wijst dat ze wel gedoopt zijn, zoals ik dadelijk hoop aan te tonen, dan hechten wij aan die weglating van dat feit weinig waarde. Ik elk geval stellen we vast dat die weglating geen reden is om te geloven dat ze niet gedoopt zouden zijn.

Zo is er ook geen vermelding van wanneer en waar Jakobus, de zoon van Alféüs, Thomas, Simon Kananites en Judas Iskariot precies geroepen werden tot discipelen van Christus. Deze weglating is te vergelijken met de weglating van de vermelding wanneer en waar de discipelen zijn gedoopt. Maar niemand heeft toch ooit op grond van deze weglating getwijfeld aan hun roeping, aangezien de analogie van de andere discipelen duidelijk aantoonde dat er zo'n tijd en plaats van roeping geweest is?

Ook wordt er in het Nieuwe Testament niet vermeld wanneer, waar en onder wiens gezag, de sabbat werd verzet van de laatste dag der week naar de eerste. Toch, aangezien wij de apostelen op de eerste dag der week bijeen vinden voor de eredienst (Hand.20:7), en aangezien Johannes het 'den dag des Heeren' noemt (Openb.1:10), concluderen wij dat deze verandering heeft plaatsgevonden op gezag van de apostelen, en beschouwen we de weglating van tijd en plaats van weinig belang. Maar als 'Een trouwe lezer' ontkent dat de discipelen waren gedoopt, omdat het volgens hem niet genoemd wordt in het Nieuwe Testament, zou hij aldus redenerend, ook de sabbat op zaterdag moeten houden omdat wij in het Nieuwe Testament niet lezen wanneer en waar, of op wiens gezag die veranderd werd in de zondag.

Verder wordt in het Nieuwe Testament niet vermeld wanneer en waar de vier evangelisten geïnspireerd werden tot het schrijven van de Evangeliën. Maar wie, dan alleen een schaamteloze sociniaan of een ongelovige Duitse rationalist, zou op grond van deze weglating durven beweren dat zij niet Goddelijk geïnspireerd waren en de opdracht hiertoe hadden?

Nog een voorbeeld; in het boek Esther komt de naam van God niet voor. Geeft dit iemand het recht het Goddelijk gezag van dit boek te verwerpen, of te zeggen dat het Gods bijzondere voorzienigheid niet weergeeft?

U vraagt misschien: 'Is weglating altijd van zo weinig betekenis als in de voorbeelden die u zojuist gegeven hebt?' Zeer zeker niet. Soms is het van groot belang. Nu zou de vraag gesteld kunnen worden: 'Maar hoe weten wij wanneer het wel of niet van belang is?' Aan de hand van deze eenvoudige maatstaf; weglating is van grote betekenis, als de analogie, of het gewicht van de vanzelfsprekendheid, *tegen* het plaatsvinden van een bepaalde gebeurtenis is. Weglating is van weinig betekenis, als de analogie *voor* het plaatsvinden van een bepaald feit is. Bewijzen aanvoeren aan de hand van de analogie betekent argumenteren dat een bepaalde gebeurtenis onder gelijke omstandigheden opnieuw zou plaatsvinden.

Met een tweetal voorbeelden zal ik mijn bedoeling verduidelijken: De weglating van een voorbeeld of voorschrift voor de kinderdoop in het Nieuwe Testament is van groot belang tegen die praktijk. Waarom? Omdat zowel het voorschrift als de praktijk in het Nieuwe Testament geheel voor het dopen van gelovige discipelen is. Daarom argumenteren wij op grond van de analogie (dat is, van hoe wij aan kunnen nemen dat de discipelen naar alle waar-

schijnlijkheid handelden onder de betreffende omstandigheden), dat zij *geen* kinderen doopten. Met andere woorden, de stroom der analogie is tegen de praktijk van het dopen van kinderen of besprenkelen daarvan. Nu dan, in dit geval is het argument van de weglating zo sterk dat slechts één ding het kan omverwerpen. En wat is dat? Het zelf verzinnen van een voorbeeld van een kind dat gedoopt werd in het Nieuwe Testament, of van een voorschrift kinderen te dopen. Het argumenteren dat bij de 'huisgezinnen' die gedoopt werden kinderen waren, gaat hier niet op; dan wil men met de ene weglating (dat er met het huisgezin ook kinderen bedoeld worden) de andere weglating (van de kinderdoop) goedmaken. Dat is zo iets als, in de rekenkunde, de ene nul weghalen om er een andere nul van te maken.⁴ Wat zijn twee naast elkaar gezette nullen waard? Helemaal niets. Maar zet een 1 voor de twee nullen, en we hebben onmiddellijk een honderd. Dus laat kinderdoopers een voorbeeld of een voorschrift voor het dopen of besprenkelen van baby's naar voren brengen en wij zullen zeggen: 'Dit is een honderd'; maar al plaats je al je nullen op een rij, als je er geen voorbeeld of voorschrift voor kunt zetten om er waarde aan te geven, zullen wij met onze pen een streep door al die nullen halen, zoals een schoolmeester de som van de lei van zijn leerling veegt.

De vraag zou gesteld kunnen worden: 'Waarom zou het niet vermelden van de doop van de discipelen niet tegen hun doop getuigen, terwijl het niet vermelden van het dopen van kinderen wel tegen de kinderdoop getuigt?' Eenvoudig omdat de hele stroom van de analogie en het gewicht van de vanzelfsprekendheid *voor* de doop van de discipelen is; maar de hele stroom van de analogie is *tegen* het insluiten van kinderen in die ordinantie. Op dit punt ligt het er geheel aan of de vanzelfsprekendheid voor of tegen iets, of de weglating van veel of weinig betekenis is.

2) Ik zal dan nu pogen aan te tonen dat de gehele stroom der analogie en het hele gewicht van de vanzelfsprekendheid *voor* de doop van de discipelen zijn. De volgende vier dingen zijn, mijns inziens, zo duidelijk in het Nieuwe Testament dat niemand ze zal durven ontkennen:

1. Dat Christus Zelf gedoopt was (Matth.3:16).
2. Dat Christus' discipelen in Zijn Naam anderen doopten (Joh.4:2).
3. Dat hun van Godswege opgedragen was, na Christus' opstanding, 'heen te gaan en te onderwijzen (of 'discipelen maken van' - kanttekening) al de volken, dezelve dopende in den Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes' (Matth. 8:19).
4. Dat zij handelden naar deze opdracht, en allen doopten die zij tot discipelen maakten (Hand.2:41 etc.).

Als nu deze discipelen moesten zijn gelijk hun Meester (Matth.10:25), als zij de doop predikten zowel als uitvoerden, beide voor en na de opstanding, dan zeg ik zonder aarzeling: als zij zelf niet gedoopt waren, behoren zij tot de grootste bedriegers en huichelaars die de wereld ooit gekend heeft. Toen zij, die in het hart gegrepen waren onder het Woord, tot Petrus en de andere apostelen zeiden: 'Wat zullen wij doen, mannen broeders?', zei Petrus tot hen: 'Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in den Naam van Jezus Christus' (Hand.2:37,38). Maar aan wat een lage huichelarij moet deze prins der apostelen schuldig zijn geweest, als hij een iegelijk van hen die in het hart gegrepen waren, beval gedoopt te worden, terwijl hij zelf nooit gedoopt was. Even moeilijk als ik mij voor kan stellen dat de

---

⁴Er is geen voorbeeld van kinderdoop. Dit is een weglating; de eerste nul. Er wordt geen vermelding gemaakt van een kind als lid van die huisgezinnen. Dat is weglating twee, de tweede nul.

apostelen, vervuld met de Heilige Geest als zij waren, de bekering predikten en zelf nooit bekeerd waren; geloof predikten en zelf nooit geloofd hadden; de wedergeboorte verkondigden en zelf niet wedergeboren waren, kan ik geloven dat zij de doop der gelovigen verkondigden en zelf niet gedoopt waren. Van een schilder die een schilderij van Petrus nogal overdadig gekleurd had, wordt verteld dat hij als reden daarvoor opgaf dat de apostel bloosde over de losbandigheid van zijn opvolgers, de pausen van Rome. Maar al het karmijn (rood) op het palet van de schilder zou niet genoeg geweest zijn om Petrus' gezicht te kleuren – als hij tenminste een greintje Godsvreze in zijn hart had - als hij op de Pinksterdag anderen aangespoord zou hebben om gedoopt te worden terwijl hij zelf nooit aan die ordinantie gehoor gegeven had. Me dunkt dat de eerlijke Paulus, die hem zo scherp berispte te Antiochië vanwege zijn 'veinzen', en 'niet recht wandelen naar de waarheid des Evangelies' (Gal.2:13,14) hem zeker bestraft zou hebben met deze tekst: 'Die dan een ander leert, leert gij uzelf niet?' (Rom.2:21).

Maar om weer op ons onderwerp terug te komen; ik wil een beroep doen op de consciëntie van de kinderbesprenkeler. Ik neem aan dat u, als een eerlijk mens, volledig in uw hart bent overtuigd van deze twee punten: 1. Dat het volgens de wil van God is de kinderen van gelovige ouders te dopen. 2. Dat het onbelangrijk is, of deze ordinantie wordt uitgevoerd door onderdompeling of besprenkeling; maar dat u, om uws gewetens wil, de voorkeur geeft aan het laatste. Nu dan, veronderstel dat een bekeerde Jood die achter de leer der kinderdopers staat, predikant wordt in een kerk waarvan u lid bent. Hij verkondigt de doop zoals Petrus deed, als plechtige ordinantie Gods. U brengt een kind binnen om het, zoals u dat noemt, te laten dopen door hem en u beschouwt dit als een plechtige inzetting die gaat plaatsvinden in de Naam van de gezegende Drie-eenheid, Die u liefhebt en aanbidt. Terwijl hij het kind in zijn armen heeft, fluistert een vriend in uw oor: 'Deze dominee is zelf nooit gedoopt. Hij verkondigt en leert de doop als een plechtige inzetting, maar is zelf nooit ondergedompeld noch besprenkeld.' Nu vraag ik of u, als een eerlijk mens, het kind niet uit zijn armen zou grijpen en hem in zijn gezicht een huichelaar noemen, om op het punt te staan uw kind te dopen terwijl hij zelf nooit gedoopt was? Ik durf te zeggen dat er nooit een kerk geweest is, in welke periode, in welk land dan ook, Grieks noch Syrisch, noch Arminiaans, noch rooms-katholiek, noch Luthers, noch Zwitsers, noch Anglicaans, noch Presbyteriaans of Independentistisch, die ooit in het pastorale ambt een bekeerde Jood of een bekeerde heiden toegestaan heeft, die niet eerst ondergedompeld of besprenkeld was in de Naam van de drie-enige God. Inderdaad zijn er dominees geweest, en nog, die de gehele inzetting aan de kant geschoven hebben. Maar zulken hebben het dan ook nooit gepredikt of bediend aan anderen. Zulk een inconsequentie zou te vreemd zijn om te rechtvaardigen tegenover anderen en zichzelf. En wie zou deze inconsequentie durven toeschrijven aan de apostelen?

Maar nogmaals, dit argument dat de apostelen niet gedoopt zouden zijn, zou niet alleen het gesloten avondmaal verwerpen, maar ook de kinderbesprenkeling. Want waartoe zou de doop, in welke vorm en gedaante dan ook, dienen, als de apostelen het van zo weinig belang achtten dat ze zichzelf niet lieten dopen? 'Daden', zeggen zij die spreekwoorden gebruiken, 'zeggen meer dan woorden.' En als de apostelen, op de dag van het Pinksterfeest, toen zij de doop verkondigden en uitvoerden, niet zelf gedoopt waren, zouden ze even slecht geweest zijn als Ananias en Saffira die het een zeiden en het ander deden, omdat zij de doop neerlegden aan de voeten van hun hoorders en een deel van de prijs achterhielden, in het zelf niet gedoopt zijn.

Maar wat zegt een mens al niet en welke argumenten voert hij al niet aan om een praktijk te verwerpen die hij niet wil? Misschien weten velen, die als argument tegen het gesloten

avondmaal zeggen dat er geen bewijs is dat de discipelen gedoopt waren, niet tot welke consequenties dit argument leidt; en er zijn altijd vele 'papegaaien' in de godsdienstige wereld, zoals het genoemd wordt, die de argumenten napraten die hen door anderen in de mond werd gestopt. Zij weten niet veel meer van de betekenis of kracht van dat argument, dan de papegaai in zijn kooi van de woorden die hij krijst. Argumenten zijn scherpe gereedschappen, die wanneer ze ondoordacht worden gebruikt, in eigen vingers zullen snijden. Velen namelijk, die ervoor terug zouden deinzen Petrus een huichelaar en een toneelspeler te noemen, kletsen er maar op los - simpele zielen! - met argumenten die, nader bezien, tot die conclusie moeten leiden.

Bovendien, wat zou er meer waarschijnlijk zijn geweest dan dat de discipelen tot hun geliefde Meester, toen Hij hen uitzond om 'heen te gaan, onderwijzende alle volken, dezelve dopende', etc. gezegd zouden hebben: 'Heere, wij zelf zijn nog niet gedoopt. Hoe kunnen wij dan heengaan om anderen te dopen?'

3) Tot zover de negatieve kant van het argument, dat is: welke argumenten wij kunnen aanvoeren wanneer elk positief bewijs ontbreekt. Maar nu kom ik bij de positieve kant, en daarmee wil ik dan trachten aan te tonen vanuit de Schrift, dat er een positief bewijs is, dat is: een duidelijk direct bewijs, dat de discipelen gedoopt waren voordat zij deelnamen aan des Heeren avondmaal.

I. Ik neem aan dat het vanzelf spreekt dat Johannes de Doper zijn discipelen doopte; want hij doopte de menigte (Lukas 3:7), de tollenaars (v.12) en de krijgslieden (v.14), die tot hem kwamen; en het is daarom niet waarschijnlijk dat hij zijn eigen discipelen niet doopte. Nu lezen we in Johannes 1:35: 'Des anderen daags wederom stond Johannes, en twee uit zijn discipelen. En ziende op Jezus, daar wandelende, zeide hij: Zie, het Lam Gods. En die twee discipelen hoorden hem dat spreken, en zij volgden Jezus.' Een van de twee die Johannes hoorden spreken en Hem volgde, was Andréas, de broeder van Simon Petrus (v.41). Hier hebben we nu een direct positief bewijs dat twee van Christus' discipelen gedoopt waren, en dat Andréas een van hen was.

Als ons bewijs hier ophield, zou gezegd kunnen worden dat deze twee inderdaad door Johannes de Doper gedoopt waren, maar dat er helemaal geen bewijs is dat een van de andere discipelen gedoopt zou zijn; waarop ik antwoord dat wij een meest positief getuigenis hebben dat de doop even nodig was als bewijs van discipelschap voor hen die Jezus volgden, als voor hen die Johannes volgden. Want in Johannes 3:22 lezen we: 'Na dezen kwam Jezus en Zijn discipelen in het land van Judea, en onthield Zich aldaar met hen, en doopte.' Het blijkt inderdaad (uit Joh.4:2) dat Jezus Zelf niet doopte, maar Zijn discipelen; maar het is zeer zeker dat zij voor Hem doopten, dat is, in Zijn plaats, in Zijn Naam en in opdracht van Hem. Zo hebben we dus een positief bewijs in deze twee punten:

1. Dat twee Zijner discipelen, waarvan Andréas er een was, gedoopt waren door Johannes.
2. Dat Christus' discipelen, in Zijn Naam andere discipelen, die Hij tot discipelen gemaakt had door Zijn prediking, doopten.

Nu dan, waarom zou het nodig zijn anderen te dopen als het niet nodig was dat zij zelf gedoopt werden? En waarom zou Christus hun de bevoegdheid en de opdracht geven de door zijn prediking gemaakte discipelen te dopen als zij zelf ongedoopt bleven? Zodat dit argument dat de discipelen niet gedoopt waren, niet alleen de beschuldiging van huichelachtigheid werpt op de discipelen maar ook op de gezegende Heiland Zelf. En als iemand vraagt: 'Wie doopte de andere tien discipelen?', antwoord ik: 'Het is zeer aannemelijk dat Andréas

en de andere discipel, wiens naam niet genoemd wordt, de anderen doopten, eerst zelf gedoopt zijnde door Johannes.

II. Ook kunnen wij uit de woorden van Petrus afleiden dat hij gedoopt was.

Ten eerste zegt hij (1Petr.3:21): 'Waarvan het tegenbeeld, de doop, ons nu ook behoudt.' Waarom gebruikt hij het woord 'ons' als hij zichzelf daarbij niet wilde insluiten? Hij zou 'u' gezegd moeten hebben als hijzelf uitgezonderd was. Neem een overeenkomstige uitdrukking: '...dewijl ook Christus voor ons geleden heeft' (1 Petr.2:21). Zou iemand willen beweren dat Petrus zichzelf insluit in het getal van Christus' kinderen als hij zegt: 'Christus leed voor ons', en zichzelf uitsluiten als hij zegt: 'de doop behoudt ons nu ook?' Moet 'ons' niet in beide teksten gelijk opgevat worden?

Ten tweede zien we dezelfde apostel nogmaals iets dergelijks uitspreken in Hand.10:46,47: 'Toen antwoordde Petrus: 'Kan ook iemand het water weren, dat dezen niet gedoopt zouden worden, welke den Heiligen Geest ontvangen hebben, gelijk als ook wij?' Ja zeker. 'Een trouwe lezer' zou het water tegen willen houden, als hij het ontkent voor Petrus; en in alle eerlijkheid, waarom zou het nodig geweest zijn voor Cornelius, als het voor Petrus niet nodig was? In zijn eerste brief spoort Petrus, als ouderling, zijn mede-ouderling aan geen 'heerschappij te voeren over het erfdeel des Heeren, maar voorbeelden der kudde te zijn'(1 Petr.5:3). Maar hij zou veel heerschappij voeren, als hij anderen beval wat hij zelf nooit gedaan had; en hij zou wel een heel slecht voorbeeld zijn, als de kudde gedoopt moest worden en de herder was het niet. Maar wat is de eigenlijke betekenis van Petrus' woorden: 'Kan ook iemand het water weren, dat dezen niet gedoopt zouden worden, welke den Heilige Geest ontvangen hebben, gelijk als ook wij?' Wat anders dan dit: *Wij* hebben de Heilige Geest ontvangen, en *zij* hebben de Heilige Geest ontvangen. *Wij* zijn gedoopt met water, en wie kan hen verbieden dat *zij* ook gedoopt zouden worden in dat water? Ziende dat wij beiden de hemelse zegen ontvangen hebben, wie zal hen onthouden dezelfde uiterlijke plechtigheid, als teken en zegel, dat wij genoten hebben? Als dit niet de eerlijkste duidelijkste betekenis van deze passage is, weet ik niet meer wat taal is.

III. Ten slotte, Paulus zegt, als hij de zegeningen van de Kerk Gods opnoemt: 'Eén lichaam is het, en één Geest, gelijkerwijs gij ook geroepen zijt tot één hoop uwer roeping; één Heere, één geloof, één doop, één God en Vader van allen', enz. (Ef.4:4-8). Dat deze 'één doop' niet betekent de innerlijke doop van de Geest, is duidelijk uit het gebruik van de uitdrukking 'één Geest', even daarvoor. Het moet daarom de doop met het water betekenen. Nu, ik vermoed dat niemand zal ontkennen dat de discipelen als leden van Christus, met uitzondering van Judas, hoorden bij 'één Geest, één Heere, één geloof, één God en Vader van allen.' 'Waarom dan niet 'één doop'? Moet dit eruit gesneden worden om de voorstanders van het open avondmaal een genoegen te doen in hun behoefte aan een argument om hun zaak te steunen? Maar hetzelfde roekeloze mes die 'één doop' eruit snijdt, zou er ook wel eens iedere ander 'een' zegen, en de discipelen van Jezus achterlaten zonder de Geest, zonder hoop, zonder Christus, zonder geloof, en zonder God.

Dit waren dan enkele van de argumenten door welke aan elk eenvoudig mens bewezen zou kunnen worden dat de discipelen van de Heere gedoopt waren; en indien gedoopt, dan moet dat gebeurd zijn voor het laatste avondmaal. In feite kan er geen twijfel over bestaan dat zij gedoopt zijn toen zij voor het eerst geroepen werden tot discipelen. Weliswaar twijfel ik eraan diegenen te hebben overtuigd, wiens vooroordeel of belang ingaat tegen de waarheden die ik in deze en een vorige brief gepoogd heb te bevestigen. Het zijn niet hun hoofden die

overtuigd zouden moeten worden, maar hun harten die geopend moeten worden. Ik ben ervan overtuigd dat niemand dan de Heere Zelf dit kan doen. Stond iemand op uit de dood, velen zouden niet geloven waartegen zij zolang gewend waren zich te verzetten.

Stamford, mei 1840, de uwe, J.C. Philpot.

Nawoord

Van de uitgever van de voorgaande bladzijden gehoord hebbende dat de brieven niet alle ruimte zouden bezetten, en dat er nog plaats was voor de introductie van een nieuw onderwerp, heb ik gedacht dat het interessant zou kunnen zijn enige getuigenissen toe te voegen van de oudvaders en geleerde mannen die voor die praktijk waren, waarvoor het in de voorgaande brieven opgenomen werd. Dit doende wil ik graag uitleggen wat de waarde is van zulke getuigenissen. Voorzover het de leer betreft, is de mening van de oudvaders bijna waardeloos. Het Woord van God is onze enige bron en maatstaf voor de leer. Maar hun getuigenis van wat de praktijk was in hun dagen is zeer waardevol als historisch bewijs van het meest uitzonderlijk karakter. Wanneer Justin Martyr, die leefde omstreeks het jaar 140 (dat is slechts 40 jaar na de dood van Johannes), bijvoorbeeld in een uitvoerig verdedigingsschrift van het christendom, overhandigd aan de Romeinse keizer, met betrekking tot de inzetting van des Heeren avondmaal verklaart: 'Dit voedsel wordt door ons de eucharistie genoemd, waaraan het niemand geoorloofd is deel te nemen dan zij die geloven dat de dingen die door ons onderwezen worden waar zijn, en gedoopt zijn', dan hoeven wij er niet aan te twifelen of dit het geval was. Slechts twee vragen kunnen dan opkomen; ten eerste: was hij een bekwaam getuige? Ten tweede: was hij een geloofwaardig getuige? Wat zijn bekwaamheid betreft was hij zeker in de gelegenheid te weten of ongedoopte personen werden toegelaten tot des Heeren avondmaal of niet, want hij leefde als een christen te midden van christenen gedurende meer dan dertig jaar. Hij schreef twee openbare verdedigingen van het christendom. In een daarvan deed hij gedetailleerd verslag aan de Romeinse keizer van de leer en het leven van de christenen in zijn dagen. Hij was daarom, in elk opzicht een zeer bevoegd getuige. Wat zijn geloofwaardigheid betreft kunnen we het volgende opmerken: Ten eerste is het hoogst onwaarschijnlijk dat hij een valse bewering zou doen in een vurige verdediging van het christendom. Hij had geen reden dit te doen, en indien hij beweringen gedaan zou hebben die onwaar waren, dan zouden er duizenden geweest zijn die hem tegengesproken zouden hebben, vooral in een zo duidelijke feitenkwestie. Ook zouden zijn vijanden zo'n kans niet voorbij hebben laten gaan om hem aan te klagen bij de keizer als schuldig zijnde aan leugen. Ten tweede kunnen we als aanvullend bewijs voor zijn geloofwaardigheid opmerken dat hij de waarheid verzegelde met zijn bloed toen hij in het jaar 164 als martelaar stierf (vandaar zijn naam). Hij had aan de dood kunnen ontsnappen als hij erin toegegeven had te offeren aan de heidengoden. Wanneer zijn getuigenis dan als praktijk uit die tijd verworpen wordt, kan dat niet zijn op grond van zijn onbekwaamheid om een simpel feit te verklaren, of op grond van zijn ongeloofwaardigheid. En als de praktijk van de kerk die van het gesloten avondmaal was in Justins dagen, was die praktijk ongetwijfeld afgeleid van de tijd der apostelen. De neiging van iedere kerk is eerder te verslappen met betrekking tot voorschrift en praktijk, dan deze strenger te maken. Dit wordt bijvoorbeeld bewezen door de introductie van de kinderdoop rond het begin van de derde eeuw en de huidige verspreiding van het gemengde avondmaal onder de kerken die gefundeerd waren op stricte principes. Het is daarom hoogst onwaarschijnlijk dat de kerk, binnen veertig jaar na de dood van Johannes, zou gehandeld hebben volgens strengere principes dan die de apostelen zelf gelegd hadden. Dit ar-

gument geldt ook voor de getuigenissen van andere oudvaders, wiens getuigenissen waardevol zijn vanwege de volgende drie kenmerken: oudheid, bekwaamheid, en geloofwaardigheid.

De getuigenissen van geleerde mannen rusten op andere fundamenten dan die van de oudvaders. Zij worden gekenmerkt door de volgende drie eigenschappen: een hoge mate van geleerdheid, geloofwaardigheid en onpartijdigheid (objectiviteit). Laat ons als voorbeeld het getuigenis van Dr. Wall nemen. Hij bracht het grootste gedeelte van zijn leven door in het onderzoeken van de geschriften van de oudvaders om de kinderdoop te bewijzen. Dat is voldoende bewijs voor de mate van zijn geleerdheid. Zijn geloofwaardigheid is nog nooit in twijfel getrokken, want hij heeft de exacte woorden geciteerd, en verwezen naar alle passages van de auteurs die hij noemde. Hij was een zeer overtuigd kinderbesprekelaar, en dus was hij waar het zijn vooringenomenheid betreft, tegen volwassendopers. Zijn getuigenis over het gesloten avondmaal is daarom waardevol vanwege zijn duidelijk positie in de drie hiervoor genoemde eigenschappen.

Maar indien iemand zo'n getuigenis geheel verkiest te verwerpen, dan is de vraag daardoor niet verzwakt. Die staat nog steeds op Schriftuurlijke gronden. Toch zouden zij die overtuigd zijn door de Schrift, niet ongeïnteresseerd kunnen zijn in de praktijk der vroege gemeenten.

Ik wil mijn lezers niet misleiden door hen te laten geloven dat ik de getuigenissen zelf van de oudvaders heb. Noch aanleg, noch gelegenheid staan mij toe mij over hun stoffige en zwaarwichtige delen te buigen. De uittreksels komen voornamelijk uit de geschriften van Dr. Gale, en werden enige tijd geleden door mij gemaakt voor eigen gebruik; maar ik achtte dit moment een goede gelegenheid ze aan de lezers van de voorgaande pagina's voor te leggen.

Getuigenissen van oudvaders over de onderdompeling

- 'De doop is het teken van Christus' dood. In het water worden wij als het ware begraven - de onderdompeling is het sterven met Hem; en het opkomen uit het water is het beeld van de opstanding' (Apostolische Constitutie, Lib.III, hoofdstuk 17).
- 'Wij dalen af in het water vol zonde en ongerechtigheid en komen daaruit op.' (Barnabas, hoofdstuk XI, blz.38).
- 'In de doop sterven wij symbolisch' (Tertullian de Resurrectione, blz.354).
- 'Het maakt niet uit of wij in de zee of in een vijver gewassen worden, in een fontein of in een rivier; in stilstaand of stromend water. Er is ook geen verschil tussen hen die door Johannes in de Jordaan gedoopt werden en hen die Petrus in de Tiber doopte' (Tertullian de Baptismo, hoofdstuk IV).
- 'Onze handen zijn schoon genoeg als wij ze eenmaal samen met ons hele lichaam, gewassen hebben in Christus' (Tertullian de Orat., blz.133).
- 'Wij zijn niet één maal ondergedompeld maar drie keer, namelijk in iedere Persoon (dat is van de Drie-eenheid) zoals die wordt genoemd.' (Tertullian Adver, Praxeam CXXVI blz.110).
- 'Het in het water gedompeld worden om er daarna uit op te rijzen is het symbool van ons nederdalen in het graf en ons oprijzen daaruit. Daarom noemt Paulus de doop een 'begravenis', als hij zegt: 'Wij zijn met Hem begraven door den doop in den dood' (Chrysostom, Hom.40 in 1 Cor.tom.III, blz.514).

Getuigenissen van geleerde mannen

- ‘De wijze waarop zij dit sacrament gewoonlijk bedienden, was het drie keer onderdompelen in het water van de personen die gedoopt werden.’ (Petavius de Paenitentiâ, lib.II, hoofdstuk I sec.I).
- ‘De doop geschiedde door onderdompeling in het water’ (Casaubon, over Matth.3:6).
- ‘De ouden waren gewoon de personen in het water te dompelen, de aanbiddelijke Drie-eenheid aanroepende’ (Jurieu, brief VI, 1686, blz.36).
- ‘Hier en in Kol.2:12 wordt zo duidelijk uitgedrukt dat wij met Christus begraven zijn in de doop door de begrafenis in het water, en dat wij verplicht zijn tot een overeenkomstige dood, namelijk: door te sterven aan onze zonden. Deze onderdompeling is in acht genomen door alle christenen gedurende dertien eeuwen, en goedgekeurd door onze kerk. De verandering ervan in de besprenkeling gebeurde zonder enige toestemming van de auteur of zijn institutie, of enig concilie van de kerk. Daarom zou het wenselijk zijn dat deze gewoonte algemeen gebruik zou gebleven zijn’ (Whitby over Rom.6:4).

Getuigenissen uit oude formulieren

- ‘Dan zal de priester het kind in zijn handen nemen, en zijn naam vragen; en de naam noemend zal het kind driemaal in het water gedompeld worden: eerst de rechterzijde, dan de linkerzijde en ten slotte met het gezicht naar het vont, zodat het op een bescheiden en behoedzame wijze gedaan wordt.
- In fol. CXXXI wordt aangegeven: ‘Het water in het doopvont zal minstens eens per maand verschoond worden; en voordat een kind in het aldus verschoonde water zal gedoopt worden, zal de priester bij het vont aldus bidden...’ (Gemeenschappelijk Gebedenboek en administratie van de sacramenten en ceremoniën van de kerk; naar het gebruik van de kerk van Engeland – 1549).

Getuigenissen van martelaren

- ‘Welke schande is groter dan dat een man zichzelf een christen noemt omdat hij is gedoopt, terwijl hij niet weet wat de doop is, noch wat het ondergedompeld worden in het water betekent?’ (Catechismus, of een Korte Lering in het christelijk geloof, voor het bijzonder gerief en tot nut van kinderen en jonge mensen. Opgesteld door Thomas Cranmer, aartbisschop van Canterbury – Fol. CCXV).
- ‘De doop en de onderdompeling in het water betekenen dat de oude Adam, met al zijn zondigheid en boze lusten verdronken moet worden en gedood door dagelijks berouw, en dat wij door de vernieuwing des Heiligen Geestes met Christus moeten opstaan uit de dood der zonde om te wandelen in een nieuw leven’, enz. (Ibid., fol. CXXXII).
- ‘De dompeling in het water beduidt ons dat wij aan de zonde, onze eigen wil en alle vleeselijke begeerten gestorven zijn, en in deze weg met Christus worden begraven in de doop. En als wij weder opgericht worden uit de doop beduidt dat ons dat wij opgestaan zijn van de dood, dat is, getrokken uit de zonde die ons in de dood gebracht zou hebben, in een nieuw geestelijk leven.’ (Een korte lering voor alle personen, jong en oud; vertaald uit het Hollands in het Engels door Anthony Scholaker).
- ‘Het wassen (van de doop) predikt ons, dat wij gereinigd zijn door het vergoten bloed van Christus, dat een offer en voldoening der zonde is voor allen die berouw hebben en geloven, die instemmen met en zichzelf onderwerpen aan de wil van God. De onderdompeling in het water betekent dat wij sterven en begraven worden met Christus, waar het ons oude leven der zonde dat in Adam is, aangaat.

- Het weer opgetrokken worden uit het water betekent dat wij weder opstaan met Christus in een nieuw leven, vol van de Heilige Geest, Die ons zal leren en leiden, en de wil Gods in ons zal werken, zoals gij ziet in Rom.6' (Tyndalls 'Gehoorzaamheid van de christen', gedrukt door John Daye, 1571, blz.143).
- 'Het teken van de doop, is het ondergedompeld worden in het water, en er weer uit opgetild worden, waardoor wij als een uiterlijke onderscheiding, gerekend worden bij hen die Christus als hun Verlosser en Zaligmaker belijden' (John Friths Works, blz.91).
- 'Deze twee dingen, namelijk het ondergedompeld worden in het water en het er weer uit opgetild worden, beduiden en vertegenwoordigen de gehele kern en uitwerking van de doop' (Ibid., blz.90).
- 'In Bidekirk, Cumberland, is een doopvont waarop een persoon in een lange priesterlijke pij is afgebeeld die een kind in het water dompelt. Aartsdiaken Nicholson zegt hierover als hij aan Sir W. Dugdale schrijft: 'Ik hoef u niet in kennis te stellen van het feit dat het sacrament van de doop vanouds werd bediend door het onderdompelen in het water, zowel in het westelijk als in het oostelijk deel der kerk; en dat het gotische woord (Mark.1:8; Luk.3:7-12), het Duitse woord 'dopen', het Deense woord 'dobe' en het Belgische 'doo-pen', helder duidelijk maken, dat de uitoefening ervan was zoals het Griekse woord 'Ἐμβαπτισμῶν' het weergeeft.

Getuigenissen van oudvaders over het gesloten avondmaal

- 'Dit voedsel dat bij ons 'het avondmaal' wordt genoemd, mag niemand gebruiken dan degenen die geloven dat de dingen die wij leren waar zijn, en die gedoopt zijn' (Justin Martyr, Apol.2, blz.162).
- 'Catechumens' (dat zijn ongedoopte 'aanvragers') kunnen niet aan het Heilig Avondmaal deelnemen' (Jerome, 2 Kor.7).
- 'Geen ongedoopt persoon neemt deel aan des Heeren avondmaal' (Theophylact in hoofdstuk XIX, Matt. p.83).
- Spanheim bevestigt dat 'niemand dan gedoopte personen werden toegelaten tot de tafel des Heeren' (Hist. Christ, col.623).
- 'De doop ging altijd vooraf aan het avondmaal des Heeren, en niemand was toegestaan de eucharistie⁵ te ontvangen totdat hij gedoopt was.' (Lord Chanchellor King's Inquiry, deel II, blz.44).
- 'Geen kerk bediende ooit het avondmaal aan iemand voordat hij was gedoopt. Onder al de ongerijmdheden die er ooit waren, heeft niemand ooit gehandhaafd dat iemand deel zou nemen aan het avondmaal, vóórdat hij was gedoopt' (Dr.Wall's Geschiedenis der Kinderdoop, deel II, hoofdstuk IX).
- 'Het staat vast dat de oudvaders met 'christenen' altijd diegenen bedoelden die gedoopt waren; en ook dat, zover als onze kennis van de primitieve oudheid reikt, geen ongedoopt persoon aan des Heeren avondmaal deelnam' (Dr. Dodridges Lezingen).

⁵ Eucharistie heeft hier de betekenis van 'avondmaal'.